

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

תוכן

- א. מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ... ואין שם אלא שתי כתובות חולקין בשוה היה שם מותר דינר אלו נוטלים כתובת אמן ואלו נוטלים כתובת אמן1
- ב. אם אמרו יתומים אנהנו מעלים על נכסי אבינו יפה דינר ... אין שומעין להן אלא שמין את הנכסים בבית דין.....2
- ג. היו שם נכסים בראוי אינן כבמוחזק.....3
- ד. אפי' יש שם נכסים שאין להם אחריות אינן כלום עד שיהיו שם נכסים שיש להן אחריות יותר על שתי הכתובות דינר.....3
- ה. כשם שמרובין ונתמעטו זכו בהן יורשין כך מועטין ונתרבו זכו בהן יורשין.....4
- ו. ההוא גברא דהוו מסקי ביה אלפא זוזי ... זבינהו חדא בחמש מאה וחדא בחמש מאה אתא בעל חוב טרפא לחדא מינייהו הדר קטריף לאידך שקל אלפא זוזי וקא אזיל לגביה א"ל אי שויא לך אלפא זוזי להיי ואי לא שקיל אלפא זוזי ואיסתלק ... והלכתא בחמש מאה
- 5
- ז. ההוא גברא דהוו מסקי ביה מאה זוזי שכיב ... אזול יתמי יהבו ליה חמשין זוזי הדר קטריף לה ... הני קמאי מצוה עבדיתו השתא כי טריף בדין קטריף ... אבל אמרו ליה הני חמשין זוזי דמי ארעא קמינא סלוקי סלקוה.....6
- ח. ההוא גברא דובנה לכתובתה דאימיה וא"ל אי אתיא אם ומערערא לא מפצינא לך שכיבא אימיה ולא איערערא ואתא איהו וקא מערער ... אחריות דידיה מי לא קביל.....7

דף צא.

א. מי שהיה נשוי שתי נשים ומתו ואחר כך מת הוא ... ואין שם אלא שתי כתובות חולקין בשוה היה שם מותר דינר אלו נוטלים כתובת אמן ואלו נוטלים כתובת אמן

כבר התבאר לעיל דף נ: נה: שאף על פי שהבעל יורש את נשיו, והיה בדין שאם מתו נשיו ואחר כך מת הוא יהיו כל בניו חולקים את כל נכסיו בשוה, מכל מקום תנאי בית דין¹ הוא שיהיו בני כל אחת מנשיו נוטלים כתובת אמם, ומתנאי כתובה הוא שהבעל מתחייב לאשתו, שהבנים שתלד לו,

¹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קיא א

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

יירשו את כתובת אמם כל שלא נתחייב בה כבר לאשתו², יתר על חלקם בירושה עם אחיהם בני אשה אחרת, וכן יירשו בניה את נדונייתה, שמקבל הבעל על עצמו בתורת נכסי צאן ברזל, וכן תוספת כתובה, לסוברים כן, ואחר כך חולקים את שאר הירושה עם אחיהם בשוה. כיצד, הרי שהיה אדם נשוי כמה נשים, ונולדו לו מהן בנים, ומתו הנשים בחייו, ולאחר מכן מת הוא, יורשים בני כל אחת מן הנשים את כתובת אמם, ולאחר מכן חולקים כל הבנים את שאר הירושה בשוה³.

אולם זהו בתנאי⁴ שהניח יותר על שתי הכתובות דינר או יותר כדי שיחלקו השאר בשוה בתורת נחלה דאורייתא, אבל אם לא הניח דינר יותר, אפילו יש נכסים כשתי הכתובות, חולקים הכל בשוה, שלא תקנו כתובת בנין דכרין אלא כשיוכלו לקיים ביניהם נחלה דאורייתא, לפיכך כשיש כאן מותר דינר שיחלקו היורשים ביניהם ויוכלו לקיים נחלה דאורייתא תקנו גם כן כתובת בנין דיכרין, אבל אם אין כאן מותר דינר שיוכלו לחלוק ביניהם נחלה דאורייתא, ואם כן נעקרת בכך נחלה דאורייתא משום נחלה דרבנן לא תקנו כתובת בנין דכרין, דלא מתקני רבנן דבר דמיעקר דאורייתא.

וכבר התבאר שם שמנהג במדינות אשכנז שאין כתובת בנין דכרין נוהגת בזמן הזה⁵, אפילו אם הבנים כבר מוחזקים בקרעות. לפי שעיקר טעם התקנה הוא כדי שיקפוץ אדם ויתן לבתו כבנו, ובזמן הזה נותנים האבות לבנותיהם יותר מאשר לבניהם, ומעבירים נחלה מבניהם, ועוד, שכדי לגבות כתובת בנין דכרין צריך חקירת בית דין ושומת בקיאים, שלא להוסיף על הדמים. ואין אנו בקיאים בשומא.

ב. אם אמרו יתומים אנחנו מעלים על נכסי אבינו יפה דינר ... אין שומעין להן אלא שמין את הנכסים בבית דין

אם לא הניח⁶ על כדי כל הכתובות דינר אחד, ואמרו היתומים הרי אנו מעלין על נכסי אבינו יותר דינר כדי שיטלו כתובת אמן, אין שומעין להם, אלא שמין את הנכסים בב"ד כמה היו שוין בשעת מיתת אביהם.

² כלומר שלא גירשה, ושמתה בחייו

³ דונמא לדבר, כגון שהיו לו שתי נשים, ולשתיהן אותו מספר של בנים, והיתה הכתובה והנדוניה של הראשונה אלף, ושל השניה מאתים, ואחר כך מת והניח אלפיים, בני הראשונה יורשים אלף של כתובת אמם, ובני השניה יורשים מאתים של כתובת אמם, והשאר חולקים בשוה, נמצאו ביד בני הראשונה אלף וארבע מאות, וביד בני השניה שש מאות.

⁴ שו"ע ונו"כ שם ב

⁵ רמ"א שם מ"ז אולם עיין ע"י שו"ת דברי ריבות סי' רס"ג, שהמחבר שסתם והיא דיני כתובת בנין דכרין משמע דס"ל שנוהג בזמן הזה ושכ"ה הסכמת רוב הפוסקים

⁶ שו"ע ונו"כ שם ה

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

ג. היו שם נכסים בראוי אינן כבמוחזק

אם אין⁷ שם יותר על שתי הכתובות דינר, אפילו היה ראוי ליפול להם ירושה מאבי אביהם ועל ידי כך יהיה שם מותר, אינו נחשב מותר לענין זה, ואפילו מת אבי אביהם קודם שיחלוקו לא תקנו שם כתובת בנין דכרין, כיון שלא היה שם מותר בשעת מיתה.

וכן בכל נכסים עתידיים שעדיין לא היו שם בעת מיתת האב, אך עתידיים ליפול בחלקם מחמת הירושה, אינם נידונים כמותר דינר, וחלוקים בשוה⁸.

ולפיכך י"א שגם מלוה העתיד לגבות⁹, או כתובה העתידה ליגבות, ואפילו אם היתה קרקע, אך משועבדת עבור כתובה אחרת שאינה קשורה לירושתם, כגון שמשועבדת לכתובת אלמנת אבי אביו. ומתה אם אביהם קודם החלוקה, נחשב כל זה כראוי, ואינו עולה לחשבון מותר דינר¹⁰.

ד. אפי' יש שם נכסים שאין להם אחריות אינן כלום עד שיהיו שם נכסים שיש להן אחריות יותר על שתי הכתובות דינר

יש אומרים¹¹ שאין כתובת בנין דכרין נוהג אלא כשהניח קרקע כדי שתי הכתובות, אבל אם אין שם אלא מטלטלי לא, אולם אם הניח קרקעות אפילו

⁷ שו"ע ונו"כ שם ג

⁸ ב"ש שם ג

⁹ ונראה שאם יש מותר דינר בצירוף שט"ח שיש ליתומים על אחרים, חשיב כמותר, ולא אמרינן דחשיב כראוי, שהרי גם שט"ח הוא בכלל הירושה, ועיי' שו"ת אג"מ (אהע"ז ח"א סימן קיג). פתחי חושן חלק ט פרק יב הערה ט

¹⁰ ב"ש ובית מאיר שם ועיי' באב"מ ב שפקפק בזה ועיי' בית יעקב שפי' בדברי הבי"ש שאין לומר בכוננתו דלא חשיב מותר כיון שהי' משועבד לכתובת אלמנת א"א והוי ראוי דזה אינו דהא ודאי דמירי שמת א"א קודם לאביו דאם מת אביו קודם אפילו לא הי' משועבד הוי ראוי וכיון [שמת] אבי אביו קודם כבר ירש אביו כל הנכסים ונתחייב לאלמנתו כתובה ובודאי חשיב מותר דהא כתובה ובע"ח נעשה מותר כיון דקיימו מצות פריעת בע"ח וא"כ ודאי דחשיב מותר מה שמשלמין לכתובת אלמנת אבי אביהן. רק כוננתו הוא בשלא גבתה האלמנה לבסוף אין כתובת ב"ד נגבית מהנכסים הללו שהיו משועבדים בשעת מיתה לאלמנת אבי אביהן וכמו בסימן ק' אבל לענין מותר ודאי דחשיב מותר דמה לי משועבדים לאלמנת אביו או משועבדים לאלמנת אבי אביו.

¹¹ דעה ראשונה בשו"ע ונו"כ שם יד והיא דעת הרא"ש פ"ד בשם בע"ה והרמ"ה והר"י וכן הרמב"ם

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

אין המותר על שתי הכתובות אלא מטלטלי שפיר דמו. ויש מי שאומר¹² שבימניו שכותבים בכתובות שלנו מטלטלי אנב מקרקעי, גם כתובת בנין דכרין נגבית מהמטלטלין שתנאי כתובה בכתובה.

וכבר התבאר לעיל דף נ: שבזמן הזה, שתקנו הגאונים שתהא כתובה נגבית אפילו מן המטלטלים, י"א שנגבית כתובת בנין דכרין ממטלטלים, יש סוברים¹³ שנגבית מהם, שהרי בכתובה עשאוה חכמים. ויש סוברים¹⁴, שאף בזמן הזה אין כתובת בנין דכרין נגבית אלא מן הקרקעות, שכיון שבזמן הזה מרבים האבות ליתן לבנותיהם, ואין טעם התקנה שיוך יש להעמיד התקנה בחזקתה כפי שהיתה בתחילה, שאין גובים כתובת הבנין דכרין אלא מקרקעות בלבד, ולא ממטלטלים, ולענין זה לא עשו חכמים את כתובת בנין דכרין בכתובה, או שכיון שאין מנהג בירושת כתובת בנין דכרין שפשוט בכל ישראל שיש מן הגאונים שבטלוח בזמן הזה יש להעמידה על דין התלמוד שאינה נגבית אלא מן הקרקעות¹⁵.

ה. כשם שמרובין ונתמעטו זכו בהן יורשין כך מועטיין ונתרבו זכו בהן יורשין

כבר התבאר שכדי לברר האם יש מותר דינר כדי שיטלו כל אחד כתובת אימותיהם שמין את הנכסים בב"ד כמה היו שוין בשעת מיתת אביהם, ואף על פי שנתרבו הנכסים או נתמעטו אחר מיתת אביהם קודם שיבואו לחלוק¹⁶, אין שמין אותם אלא כמו שהיו שוין בשעת מיתת אביהם, ואם היו

¹² דעה שניה בשו"ע שם וניא דעת הריב"ש

¹³ תוס' כתובות נב ב ד"ה ותגבה; תוס' ר"ש משאנן כתובות נא א; רי"ב"א, הובא ברא"ש כתובות פ"ד סי' כד; סמ"ג עשין מה ד"ה תקנו הגאונים והג"מ אישות פט"ז ה"ו וסמ"ק מצורף מ' רעג (אות ריג) וטור אה"ע קיא, בשם רבנו שמשון; רי"ד כתובות נב ב: מסתברא; מור שם, בשם ריב"א; שו"ת מהר"ם מרוטנבורג ד"פ סי' אלף ד; שו"ת יבין ובוועז ח"א סי' ו בשם "קצת אומרים"; מרדכי כתובות סי' קסב בשם מורו, ועי"ש בד' הרי"ף, ומרדכי שם סי' רפז בשם ריב"א; מאירי כתובות נ ב: וכן יראה, ושם נב ב; ארחות חיים הל' כתובות סי' כג ד"ה מי שמת; סמ"ק סי' רעז; שו"ע אה"ע קיא יד בשם "יש מי שאומר"; יש"ש כתובות פ"ד סי' מ; עי' ח"מ סי' ק ס"ק ג, בד' הרא"ש ב"ק פ"א סי' יט

¹⁴ רמב"ם אישות פט"ז ה"ו; עימור הל' כתובות (לג א) בשם מר רב בר שמואל, הובא בשו"ת מהר"ם ב"ב (ד"ק) סי' קמז וברא"ש כתובות פ"ד סי' כד ובמרדכי כתובות סי' קסב ובר"י נכ"ג ח"י ובאגודה כתובות פ"ד סי' נח ובתשב"ץ ח"ב סי' קסה ובשו"ת יבין ובוועז ח"א סי' ו; עי' שו"ת הרשב"א ח"ד סי' קנב, ושם בשם פוסקי הלכות; סמ"ג עשין מה; רי"ב"א כתובות צא א; רא"ש שם ושו"ת יבין ובוועז שם וטור אה"ע קיא, בשם הרמ"ה וה"ר יונה; רא"ש כתובות פ"ד סי' ב, ועי"ש פ"ד סי' כד: וכן עיקר שו"ת זכרון יהודה סי' א; תשב"ץ שם; שו"ת הרשב"ש סי' תמ בשם הסכמת האחרונים; רי"ו נכ"ג ח"י; מרדכי שם, בשם רבנו ברוך בס' החכמה; רע"ב כתובות פ"ד מ"י ופ"י מ"ג; שו"ע אה"ע ק א, וקיא יד בשם י"א. ועי' מעשה רקח זכיה ומתנה פ"ח ה"ט, שמצדד לפרש דברי הרמב"ם דוקא במקום שלא כתב כתובת בנין דכרין בכתובה.

¹⁵ רמב"ם שם, וכ"ה במאירי שם בשם גדולי המחברים; מרדכי שם; בעי חיי אה"ע סי' ב

¹⁶ ואפילו יש עדיין הרבה נכסים מחשבין הפחת והזול לפי ערך ולא אמרינן דכתובת בנין דיכרין הוא כחוב ומקודם יטלו כל אחד כתובת אמם וכל ההפסד יהי על הירושה דזה אינו כיון דירתין תנן. בית יעקב שם

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

מרובין בשעת מיתה ונתמעטו בשעת חלוקה כבר זכה בן הגדולה בכתובת אמו, ואם נתמעטו אח"כ ולא נשאר שיעור שתי כתובות אזי הפסיד כל א' לפי חלקו שהי' לו בנכסיו עד מחצה¹⁷, והוא שהוקרו או שהוזלו הנכסים או נשתדפו, אבל אם נמצא שדה שאינו שלו אינלאי מילתא למפרע שלא היה שם מעולם מותר דינר.

אם מת¹⁸ אחד מן האחים אחר מיתת אביהם אף קודם החלוקה, מ"מ בני כת האחרת יורשים אותו וחולקים חלקו שהיה מגיע לו בכתובת אמו אלו היה חי, בין כל האחים בשוה.

דף צא:

**ו. ההוא גברא דהוו מסקי ביה אלפא זוזי ... זבינהו חדא
בחמש מאה וחדא בחמש מאה אתא בעל חוב טרפא לחדא
מינייהו הדר קטריף לאידך שקל אלפא זוזי וקא אזיל
לגביה א"ל אי שויא לך אלפא זוזי לחיי ואי לא שקיל
אלפא זוזי ואיסתלק ... והלכתא בחמש מאה**

אם רוצה¹⁹ הלוקח לסלק המלוה במעות הרשות בידו, אפילו אינו עולה לדמי חובו של המלוה²⁰, שהרי הלוח יכול לסלקו במעות לכך גם הלוקח כמותו וישאר לו הקרקע²¹, ויחזור וישאל מהמוכר מה שפרע למלוה בשבילו. וי"א²² שדוקא בעולה לכל חובו יכול לסלקו.

¹⁷ ה"מ שם ה

¹⁸ בית מאיר שם מהירושלמי

¹⁹ שו"ע ונו"כ הו"מ קיד ג

²⁰ ואם כבר עשו שומא והכרזה בשביל המלוה, אפילו אם עדיין לא גבהו המלוה, אין הלוקח יכול לסלקו, אא"כ יתן לו הלוקח כל דמי חובו. סמ"ע שם ד לא הבנתי דבריו כשכבר שמו למה יצטרך ליתן לו כל דמי חובו יתן לו כפי השומא. ש"ך שם א

²¹ ואם עשו שומא והכרזה וגם כבר גבהו המלוה והנה הוא כבר בידו, בזה פליגי, הרמב"ם [פכ"ב ממלוה המ"ז] ס"ל דגם בכה"ג הלוקח יכול לסלקו, דאמרינן שומא הדרא גם בלוקח, והרא"ש [כתובות פ"י סי' ג'] חולק עליו וס"ל דלא אמרו שומא הדרא כי אם להלוה ויורשיו, דבהו שייך לומר ועשית הטוב והישר שיחזיר להן שדותיהן, ולא גבי לוקח שנכנס לשעבודו דזה המלוה, ובסימן ק"ג פסק המחבר בסעיף ט' כהרמב"ם, ומור"ם כתב שם דיש אומרים כו', והוא דעת הרא"ש, סמ"ע שם

²² לפי מה שפסקתי לקמן סי' קט"ו סוף סעיף א' כהרמב"ן והראב"ד ובעה"ת וריב"ש א"כ א"י לסלקו עד שיתן לו כל חובו שייך שם א כי בשום אופן אין יכול לסלקו עד שיהיה המלוה מסולק מלוה ואין לו שיעור תביעה על

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLII7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

ואם קנה שתי שדות זו אחר זו כל אחת במאה והחוב שהיה למלוה על הלוח הוא מאתים, ובא וטרף ממנו שדה הראשון במאה, וכשבא לטרף השניה במאה הנשאר הביא לו המאתים ואמר לו אם תרצה לקבל שדה הראשונה שגבית כבר בכל המאתים הרי טוב, ואם לא קח מאתים והסתלק גם מן הראשון, הדין עמו.

ואם רצה המלוה לעמוד בה בכל המאתים אין הלוקח חוזר על המוכר שמכרה לו באחריות אלא במאה כמו שהיה שוה, ואף על פי שהמלוה קבלה במאתים הרי אינו שוה אלא מאה, אלא שהמלוה קבלה במאתים היינו מפני שהביבה היא עליו.

יש אומרים דוקא כשלא עשה בו תחלה שומא והכרזה אז יכול לכופו לקבלה במאתים או שיחזירנה לו, אבל אם עשו שומא והכרזה שוב אינו יכול לסלקו דשומא לא הדרא ללוקח²³, וכל זה אינו אלא בלוקח אחד שלקח ב' השדות, אבל בשני לוקחין אין השני יכול לומר שיקבל שדה הראשון יותר משוויו או לסלקו במעות, שאינו בעל דברים הוא על אותה שדה.

**ז. ההוא גברא דהוה מסקי ביה מאה זוזי שכיב ... אזול יתמי
יהבו ליה חמשיין זוזי הדר קטריף לה ... הני קמאי מצוה
עבדיתו השתא כי טריף בדין קטריף ... אבל אמרו ליה
הני חמשיין זוזי דמי ארעא קטינא סלוקי סלקוה**

יתומים שהיה על אביהם חוב של מאה ולא הניח לא מקרקעי ולא מטלטלי כשיעור החוב²⁴, אלא קרקע אחת שהיא אינה שוה אלא חמישים, ובא בעל חוב וטרפה ונתנו לו היורשים חמישים משלהם, אפילו לא אמרו לו שבדמי קרקע זו הם נותנין לו, אינו יכול לחזור לטרפה מהם בשארית חובו, משום

הלוח כלל יהיה באיזה אופן שיהיה, אבל כל זמן שנשאר למלוה תביעה על הלוח אין יכול לסלקו, ולשון סילוק מורה על כך שהוא מסולק לגמרי ולכך נקט לשון סילוק ולא לשון פרעון. אורים שם ד
²³ ומעמא דהא דאמרינן דשומא הדרא לעולם היינו דוקא כששמו ב"ד נכסי הלוח מהלוח ליד מלוה, ומשום ועשית הישר והטוב עשו תקנה זו כדי שתשאר הקרקע ביד בעליה, אבל לוקח שלקח שיעבוד המלוה לא שייך ביה הישר והטוב כי הוא נכנס לשיעבודו של מלוה ולקחו במעותיו, יחזור ויקבל מעותיו מן המוכר וישאר למלוה שיעבודו לעולם. כדלעיל אך אם רוצה לסלקו בכל החוב יכול. סמ"ע ו, וש"ך ב כתב שהוא טעות ששומא לא הדרא כלל ללוקח אפילו מסלק בכולו. ולענ"ד אין כאן טעות דהא כאן מיירי דלא עשו ב"ד אלא שומא והכרזה אבל הורדה עדיין לא עשו למלוה וא"כ ודאי הלוקח יכול לסלקו בזווי, וכל זמן שלא נעשה הורדה לא קנאו המלוה וזה פשוט. קצוה"ח שם א

²⁴ סמ"ע שם יז

תרומות והנצחות – בנק הדואר ח"ן 22887389 – ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLlI7K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת כתובות

שהרי זה כמו שהגביה אותם לו בחובו וחזרו הם ולקחה ממנו, שהרי הם נכסי שקנו יתמי דלא משתעבדי לבעל חוב²⁵, והוא הדין אם בא בעל חוב מאוחר אינו יכול לחזור ולטרופ מהם מחמת אביהם.

אבל אם הניח להם מטלטלין²⁶, ולאחר שטרף הקרקע נתנו לו חמישים ממטלטלים אלו, אומרים אנו מה שפרעו בשביל אביהן פרעו שהרי מצוה עליהם לפרוע חוב אביהם מאותם מטלטלין. אולם כל זה בנתנו בסתמא, אבל אם פירשו בשעה שנתנו לו החמישים שמה שנותנין בשביל לסלקו מהקרקע שנבה הוא, הרי זה כאילו הגבוהו לו הקרקע וחזרו ולקחו ממנו.

אולם בימינו שתקנת הגאונים לגבות ממטלטלין, בכל אופן שהניח מטלטלין, אינם יכולים לומר שזה בשביל לסלקו מן הקרקע, שהרי המטלטלים שירשו משועבדים לבעל חוב²⁷.

ואם היה חייב לראובן נ' ולשמעון המאוחר נ', והניח מקרקעי שוה נ' ומטלטלין שוה נ', וטרף המוקדם הקרקע ונתנו לו המטלטלין, אם אמרו בפירוש שקונים בעד המטלטלין הקרקע, י"א שהרי זה כמכרו המטלטלין לאיש אחר שפטורין לשלם מהדמים, וכן כאן פטורין מלשלם מהקרקע שקיבלו במכר המטלטלין²⁸.

**ח. ההוא גברא דזבנה לכתובתה דאימיה וא"ל אי אתיא אם
ומערערא לא מפצינא לך שכיבא אימיה ולא איערערא
ואתא איהו וקא מערער ... אחריות דידיה מי לא קביל**

בן שמכר²⁹ בחיי אביו כתובת אמו, שאם ימות אביו ואח"כ תמות אמו ויירש הוא את הכתובה, שיהיה הלוקח עומד במקומו לגבותה, והתנה שאם תערער אמו על המכר שהוא לא צריך לסלקו מערעורה, ומתה ולא ערערה, אינו יכול לומר אני במקום אמי עומד וכמו שהיא יכולה לערער ולבטל המקח גם אני מערער ואבטלנו, שהגם שאחריות אמו לא קביל עליו, אחריות של עצמו ודאי קבל עליו.

²⁵ דכיון דלא שבק להון אביהן מטלטלים ליכא מצוה למפרע חוב אביהם. ב"י ומ"מ

²⁶ סמ"ע שם יח

²⁷ ש"ך שם ט ואורים כ

²⁸ משא"כ בשנתנו סתם המטלטלין, תולין לומר שנתנו המטלטלין לסילוק החוב, ומדין שומא הדרא, ואין דנין אותו כמכירת המטלטלין רק כשאמרו בפירוש שנותנין המטלטלין בתורת מכירה. נתיב"מ שם ח בדעת הסמ"ע

²⁹ שו"ע ונו"כ אבהע"ז קה ז